

İCRA VE İFLAS SUÇLARI

Maddi hukuktan kaynaklanan taleplerin devlet zoruyla ve devletin yetkili organlarınca (İcra Müdürlükleri) yerine getirilmesi faaliyete cebrî icra denmektedir. Cebrî faaliyet kurallarını düzenleyen hukuk dalına ise icra hukuku denir. İcra hukukunda alacaklı ve borçlu olmak üzere iki taraf bulunmaktadır. Borçludan alacağını talep etme hakkına sahip olan alacaklı, bu alacağını tahsil edemediği takdirde devlet eli yardımıyla alacağını zorla elde etme hakkına sahiptir. İcra hukuku alacaklıya alacağını devlet eli yardımıyla tahsil etme hakkı tanıdığı gibi, borçluya da bazı yükümlülükler yüklemiştir. Borçlunun bu yükümlülüklerini yerine getirmemesi durumunda karşılaşılabilecek yaptırımlar 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu ve 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu'nda icra ve iflas suçları olarak düzenlenmiştir.

5237 SAYILI TCK'DA DÜZENLENEN İCRA VE İFLAS SUÇLARI

- Taksiratlı İflas (Madde 162)
- Hileli iflas (Madde 161)

2004 SAYILI İİK' DA DÜZENLENEN İCRA VE İFLAS SUÇLARI

- Alacaklısını zarara sokmak kastıyla mevcudunu eksilten borçluların cezası (Madde 331)
- Aczine kendi fiiliyle sebebiyet veren veya vaziyetinin fenalığını bilerek ağırlaştırıcı borçlunun cezası (Madde 332)
- İflas ve konkordato işlerinde hususi menfaat temin edenlerin cezası (Madde 333)
- Ticari işletmede yöneticinin sorumluluğu (Madde 333/a)
- Konkordatoda yetkili kimseleri hataya düşürmek (Madde 334)
- Kiracının eşya kaçırma ve kiralananı işgal ettirme suçu (Madde 335)
- Müflisin mallarını vermeyenler hakkındaki cezalar (Madde 336)
- Yükümlülüklerin yerine getirilmemesi (Madde 337)
- Ticareti terk edenlerin cezası (Madde 337/a)
- Gerçeğe aykırı beyanda bulunmak (Madde 338)
- Beyandan sonra mal ve kazançta olan artışı bildirmemek (Madde 339)
- Borçlunun ödeme şartını ihlal etmesi (Madde 340)
- Çocuk teslimi emrine muhalefet (Madde 341)
- İcra dairesince teslim edilen taşınmaz veya gemiye tekrar girmek (Madde 342)
- 30 ve 31 inci maddeler hükmüne muhalefet etmek (Madde 343)
- Nafakaya ilişkin kararlara uymayanların cezası (Madde 344)
- Sermaye şirketinin iflasını istememek (Madde 345/a)
- Artırmadan çekilme (Madde 345/b)

5237 SAYILI TCK'DA DÜZENLENEN İCRA VE İFLAS SUÇLARI

1- Hileli İflas

Madde 161: (1) Malvarlığını eksiltmeye yönelik hileli tasarruflarda bulunan kişi, bu hileli tasarruflardan önce veya sonra iflasa karar verilmiş olması halinde, üç yıldan sekiz yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır. Hileli iflasın varlığı için;

- a) Alacaklıların alacaklarının teminatı mahiyetinde olan malların kaçırılması, gizlenmesi veya değerinin azalmasına neden olunması,
- b) Malvarlığını kaçırmaya yönelik tasarruflarının ortaya çıkmasını önlemek için ticari defter, kayıt veya belgelerin gizlenmesi veya yok edilmesi,
- c) Gerçekte bir alacak ve borç ilişkisi olmadığı halde, sanki böyle bir ilişki mevcutmuş gibi, borçların artmasına neden olacak şekilde belge düzenlenmesi,

- d) Gerçeğe aykırı muhasebe kayıtlarıyla veya sahte bilanço tanzimiyle aktifin olduğundan az gösterilmesi,
Gerekir.

Borçlunun TCK m.161'e göre cezalandırılabilmesi için ticari faaliyet kapsamında malvarlığını eksiltmeye yönelik hileli tasarruflarda bulunması, bu hileli tasarruflardan önce veya sonra iflasa karar verilmiş olması gerekir. **İflasa karar verilmiş olması cezalandırılabilme şartıdır.** Borçlunun hileli iflas suçunda fail olabilmesi için iflasa tabi bir borçlu olması gerekir.

Hileli iflas suçu seçimlik hareketli suçlardan olup, bu seçimlik hareketler maddenin a, b, c ve d bentlerinde sayılmıştır. Ayrıca maddede yaptırım olarak hileli iflas suçunu işleyen kimsenin **üç yıldan sekiz yıla kadar hapis cezasıyla** cezalandırılacağı düzenlenmiştir.

Hileli iflas suçu şikayet bağlı olmayıp re' sen takip edilen suçlardandır. Bu nedenle Cumhuriyet Başsavcılığı'nca yapılacak soruşturma sonunda yeterli delil elde edilmesi halinde kamu davası açılacaktır. Hileli iflas suçunda görevli mahkeme Ağır Ceza Mahkemesi'dir.

2- Taksiratlı İflas

Madde 162: (1) Tacir olmanın gerekli kıldığı dikkat ve özenin gösterilmemesi dolayısıyla iflasa sebebiyet veren kişi, iflasa karar verilmiş olması halinde, iki aydan bir yıla kadar cezalandırılır.¹

Madde gerekçesinde kişinin taksirli iflas dolayısıyla cezalandırılabilmesi için, tacir olmanın gerekli kıldığı dikkat ve özenin gösterilmemesi dolayısıyla iflasa karar verilmiş olması gerektiği belirtilmiştir.

Taksiratlı iflas halleri İİK m.310'da sayılmıştır. Bunlar;

- Müflisin ziyanları için makul sebep göstermemesi,
 - Müflisin evinin masrafları haddten fazla olması,
 - Müflisin kumar yahut mücerret baht oyunlarında ve borsa muamelelerinde külliyetli miktarda para sarfetmesi,
 - Müflisin, borcunun mevcudu ile alacağından çok olduğunu bildiği halde, bu vaziyetinden haberdar olmayan kimselerden ehemmiyetli miktarda veresiye mal satın veya borç para alması,
 - Müflisin, T.K' nın 66 ıncı maddesinin 1 inci fıkrasının 1 ila 3 üncü bentlerinde sayılan defterleri hiç veya kanunun emrettiği şekilde tutmamış olması,
 - Müflisin, mevcudu ile alacağından çok fazla meblağ için senetler imza etmesi,
 - Müflisin, iflas takibi sırasında mahkeme, iflas idaresi veya iflas dairesi tarafından çağrıldığı halde, makbuz mazereti olmaksızın gelmemiş olması,
 - Müflisin, işyerini terk ederek kaçmış olması,
 - Müflisin, evvelki bir konkordato şartları ifa etmeden yeniden iflasına hükmolunmuş olması,
 - Müflisin, İİK'nın 178 inci maddesinin son fıkrası hükmüne riayet etmeyip de bir sene içinde iflas etmiş olması,
- Halleridir.

Taksiratlı iflas suçunu düzenleyen TCK madde 162 de yaptırım olarak taksiratlı iflas suçunu işleyen kimsenin **iki aydan bir yıla kadar cezalandırılacağı** hükme bağlanmıştır.

Taksiratlı iflas suçu da, hileli iflas suçunda olduğu gibi şikayete bağlı olmayıp, re'sen takip edilen suçlardandır. Bu nedenle Cumhuriyet Başsavcılığı'nca yapılacak soruşturma sonunda yeterli delil elde edilmesi halinde kamu davası açılacaktır. Taksiratlı iflas suçunda görevli mahkeme Sulh Ceza Mahkemesi'dir.

¹ Kanuni düzenleme ile "Tacir olmanın gerekli kıldığı dikkat ve özenin gösterilmemesi dolayısıyla iflasa sebebiyet veren kişi" ibaresi kullanılmak suretiyle suç tanımlanması; tacirin TTK kapsamında "basitli olma yükümlülüğü" kapsamında, her iflas eden tacirin bu suçu gerçekleştirmiş olduğu anlamına gelecek ve CB Savcısının her iflas eden tacir hakkında re'sen soruşturma başlatmasını gerektirecektir. Suç unsurlarının somutlaştırılması veya gerçek anlamda ifade edilmek istenen lafzi söylem ise, bunun bildirilmesi gerekmektedir.

2004 SAYILI İİK'DA DÜZENLENEN İCRA VE İFLAS SUÇLARI

1- Alacaklısını zarara sokma kastıyla mevcudunu eksiltme

Alacaklısını zarara sokma kastıyla mevcudunu eksiltme suçu İİK m.331'de düzenlenmiş olup, bu suçun oluşması için gerekli olan maddi ve manevi unsurlar maddede sayılmıştır. Bu suçun meydana gelebilmesi için, maddenin birinci fıkrasında sayıldığı şekilde **borçlunun mallarının tamamını veya bir kısmını mülkünden çıkararak, telef ederek veya kıymetten düşürerek hakiki surette yahut gizleyerek muvazaa yoluyla başkasının uhdesine geçirerek veya asıl olmayan borçlar ikrar ederek mevcudunu suni surette eksiltmesi veya maddenin son fıkrasında sayıldığı şekilde taşınmaz rehni kapsamında bulunan eklentinin taşınmaz dışına çıkarılması gerekir.** Ayrıca bu fiillerin haciz yolu ile takip talebinden sonra veya bu talepten önceki iki yıl içinde, iflas takibinden veya doğrudan doğruya iflas hallerinde iflas tarihinden önce, konkordato mühleti veya iflasın ertelenmesi talebinden önceki iki yıl içinde ya da konkordato mühleti talebi veya iflasın ertelenmesi süresinden sonra işlenmiş olması gerekmektedir. Bu sayılanlar suçu meydana getiren maddi unsurlardır.

Bunun yanında ayrıca alacaklının borçlu aleyhine aciz vesikası alması ya da alacaklının alacağını alamadığını ispat etmesi gerekmektedir.

Alacaklısını zarara sokma kastıyla mevcudunu eksiltme suçunun manevi unsuru ise adından da anlaşılacağı üzere borçlunun mevcudunu eksiltirken alacaklıları zarara uğratma kastıyla hareket etmiş olmasıdır. **Yani bu suçun oluşabilmesi için kanun koyucu özel kast (alacaklıları zarara sokma kastı) aramıştır.**

Alacaklısını zarara sokma kastıyla mevcudunu eksiltme suçu şikayete bağlı bir suçtur. Takibi şikayete bağlı olan bu suç için şikayet süresi İİK m.347 de belirtildiği üzere fiilin öğrenildiği tarihten itibaren üç ay, her halde fiilin işlendiği tarihten itibaren bir yıldır. Bu süreler geçtikten sonra şikayet hakkı düşmektedir. İcra suçları için görevli mahkeme İİK m.346 da belirtildiği üzere İcra Mahkemeleri'dir. Yetkili mahkeme ise İİK 348'e göre icra takibinin yapıldığı yerdeki İcra Mahkemesi'dir.

Maddenin 1,2 ve 3 üncü fıkrasında yaptırım olarak alacaklısını zarara sokma kastıyla mevcudunu eksiltme suçunu işleyen kimsenin altı aydan üç yıla kadar hapis ve bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılacağı düzenlenmiştir. **Maddenin 4 üncü fıkrasında ise taşınmaz rehni kapsamında bulunan eklentinin rehin alacaklısına zarar vermek kastı ile taşınmaz dışına çıkarılması halinde, eklentinin zilyedinin iki yıldan dört yıla kadar hapis ve bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılacağı düzenlenmiştir.**

2- Aczine kendi fiiliyle sebebiyet veren veya vaziyetinin fenalığını bilerek ağırlaştırma

Aczine kendi fiiliyle sebebiyet verme veya vaziyetinin fenalığını bilerek ağırlaştırma suçu İİK madde 332'de düzenlenmiştir. Maddeden de anlaşılacağı üzere suçun meydana gelebilmesi için maddi ve manevi unsurların gerçekleşmesi gerekmektedir. Suçun oluşması için Haciz yolu ile takip talebinden sonra veya haciz yolu ile takip talebinden ya da konkordato mühleti talebinden önceki iki yıl içinde borçlunun, adet üzere tecviz edilemeyecek bir hiffetle hareket ederek veya haddinden ziyade masraflar yaparak yahut cüretli talih oyunlarına veya basiretsizce spekülasyonlara girişerek yahut işlerinde ağır ihmallerde bulunarak aczine kendi fiili ile sebebiyet vermesi yahut vaziyetinin fenalığını bildiği halde o gibi hareketlerle bu fenalığını ağırlaştırması gerekmektedir. Bunlar suçun oluşması için gerekli olan maddi unsurlardır.

Manevi unsur ise borçlunun alacaklıları zarara uğratma kastıyla hareket etmiş olabileceği gibi, bu suçun oluşması için borçlunun illaki kastı aranmamaktadır. Yani borçlu alacaklıları zarara uğratma kastıyla hareket etmiş olmasa dahi taksirli davranışıyla bu suçta neden olabilmektedir.

Bunların yanında alacaklının borçlu aleyhine aciz belgesi alması veya alacağını alamadığını ispatlaması gerekmektedir.

Aczine kendi fiiliyle sebebiyet verme veya vaziyetinin fenalığını bilerek ağırlaştırma suçu maddenin son fıkrasında belirtildiği üzere şikayete bağlı bir suçtur. Şikayet hakkı icra takibi kesinleşmiş alacaklı kişilere ait olmakla birlikte, maddenin son fıkrasına göre borçluyu fazla borç altına girmeye veya talih oyunu ile spekülasyonlarda bulunmaya sevk etmiş yahut ağır faiz almak suretiyle zaafından istifade etmiş olan alacaklıların şikayet hakkı yoktur. Takibi şikayete bağlı olan bu suç için şikayet süresi İİK madde 347 de belirtildiği üzere fiilin öğrenildiği tarihten itibaren üç ay, her halde fiilin işlendiği tarihten itibaren bir yıldır. Bu süreler geçtikten sonra şikayet hakkı düşmektedir. İcra suçları için görevli mahkeme İİK madde 346 da belirtildiği üzere icra mahkemeleridir. Yetkili mahkeme ise İİK 348'e göre icra takibinin yapıldığı yerdeki icra mahkemesidir.

Aczine kendi fiiliyle sebebiyet verme veya vaziyetinin fenalığını bilerek ağırlaştırma suçunu düzenleyen **İİK madde 332'de yaptırım olarak suçu işleyen kimselerin on beş günden altı aya kadar hapis cezası** ile cezalandırılacağı düzenlenmiştir.

3- İflas ve konkordato işlerinde hususi menfaat temin etmek

İflas ve konkordato işlerinde hususi menfaat temin etmek suçu İİK madde 333'de düzenlenmiştir.

Madde 333: Her kim iflas bürosu veya idaresinin yahut bir alacaklının veya alacaklılar toplanmasındaki mümessilinin reyini yahut konkordatoya muvafakatini kazanmak için ona hususi bir menfaat temin veya vaat ederse altı aydan iki seneye kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

Menfaat temin eden alacaklı yahut mümessili de aynı ceza ile cezalandırılır.

Suçun iflas bürosu veya idaresi üyesi tarafından işlenmesi halinde, ceza yarı oranında artırılır.

Maddeden de anlaşılacağı üzere suçun maddi unsurlarını, herhangi bir kimsenin; iflas bürosunun veya iflas idaresinin yahut bir alacaklının ya da alacaklılar toplanmasındaki temsilcisinin oyunu yahut konkordatoya muvafakatini sağlamak için, ona özel bir menfaat temin etmesi veya vaatte bulunması oluşturur. Konkordatonun iflastan önce veya sonra olmasının bir önemi yoktur. Manevî unsurunu ise "oyunu lehine etkilemek yahut konkordatoya muvafakatini sağlama kastı ile hareket etmesi" oluşturur.

Madde de "her kim" denilerek suçun failinin her hangi bir kimse olabileceği, maddenin ikinci fıkrasında ise "menfaat temin eden alacaklı yahut mümessili de aynı ceza ile cezalandırılır" denilerek alacaklı veya mümessilinin de suçun faili olabileceği belirtilmiştir.

İflas ve konkordato işlerinde hususi menfaat temin etmek suçunda görevli ve yetkili mahkeme İİK m.348 ve İİK m.346 da belirtildiği üzere icra takibinin yapıldığı veya iflas yolu ile takipte borçlunun muamele merkezinin bulunduğu yerdeki İcra Ceza Mahkemesi'dir.

İflas ve konkordato işlerinde hususi menfaat temin etmek suçunu düzenleyen **333 üncü maddenin birinci fıkrasında yaptırım olarak suçu işleyen kimselerin altı aydan iki yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılacağı, ikinci fıkrada suçun alacaklı yada mümessili tarafından işlenmesi halinde yine birinci fıkrada olduğu gibi altı aydan iki yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılacağı, suçun iflas bürosu veya idaresi tarafından işlenmesi halinde birinci fıkrada belirtilen cezanın yarı oranında artırılarak cezalandırılacağı düzenlenmiştir.²**

4- Yöneticinin ticari işletme borcunu ödememe suçu

Yöneticinin ticari işletme borcunu ödememe suçu İİK madde 333/a'da düzenlenmiştir. Suçun maddi unsurunu bir ticari işletmede hukuken veya fiilen yönetim yetkisine sahip bulunan kişilerin alacaklıları zarara sokmak kastıyla ticari işletmenin borçlarını tamamen veya kısmen ödememek oluşturur.

² Suçun kamu menfaatini etkileyecek olması vasfına haiz olması nedeniyle, suçun şikayete tabi olmayacağı ve CBS tarafından resen soruşturma başlatılması gerektiği kanaatindeyiz.

Suçun manevi unsurunu yönetim yetkisine sahip olan kişinin alacaklıları zarara uğratma kastıyla ticari işletmenin borcunu ödememesi oluşturur. Bu genel kastın yanında zarar verme özel kastının da bulunması gerekir. Madde de belirtildiği üzere bu suç kasıtlı işlenebileceği gibi taksirle de işlenebilir.

Yöneticinin ticari işletme borcunu ödememe suçunun faili ticari işletmede yönetim yetkisine sahip bulunan kişilerdir. Hukuken veya fiilen yönetim yetkisine sahip bulunmayan kişiler bu suçun faili olamazlar.

Yöneticinin ticari işletme borcunu ödememe suçu şikayete bağlı bir suçtur. Şikayet hakkı alacaklılara ait olup, şikayete bağlı olan bu suç için şikayet süresi İİK madde 347 de belirtildiği üzere fiilin öğrenildiği tarihten itibaren üç ay, her halde fiilin işlendiği tarihten itibaren bir yıldır. Bu süreler geçtikten sonra şikayet hakkı düşmektedir.

Yöneticinin ticari işletme borcunu ödememe suçunda görevli ve yetkili mahkeme İİK madde 346 ve İİK madde 348 de belirtildiği üzere icra takibinin yapıldığı veya iflas yolu ile takipte borçlunun muamele merkezinin bulunduğu yerdeki İcra Ceza Mahkemesi'dir.

Yöneticinin ticari işletme borcunu ödememe suçunu düzenleyen madde 333/a'nın birinci fıkrasında yaptırım olarak suçu işleyen kimselerin **altı aydan iki yıla kadar hapis cezası ve beş bin güne kadar adli para cezası** ile cezalandırılacağı, ikinci fıkrada ise suçun taksirle işlenmesi halinde zararın ağırlığına göre iki bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılacağı düzenlenmiştir.

5- Konkordatoda yetkili kimseleri hataya düşürmek

Konkordatoda yetkili kimseleri hataya düşürmek suçu İİK m.334'te düzenlenmiştir.

Suçun maddi unsurlarını, Borçlunun; konkordato mühleti elde etmek veya konkordato veya sermaye şirketleri ile kooperatiflerin uzlaşma yoluyla yeniden yapılandırma projesini onaylatmak için hileli tutum ve davranışlarıyla mali durumu hakkında;

- Alacaklıları
- Komiseri
- Ara dönem denetçisini
- Yetkili memuru

Hataya düşürmek veya konkordato projesine ya da sermaye şirketleri ve kooperatiflerin uzlaşma yoluyla yeniden yapılandırılması projesine uymamak yoluyla kasten zarara sebebiyet vermek oluşturur.

Suçun manevi unsurunu yukarıda belirtilen maddi unsurlardan birini zarar vermek kastıyla yapmak oluşturur.

Suçun faili konkordato mühleti elde etmek veya konkordato veya sermaye şirketleri ile kooperatiflerin uzlaşma yoluyla yeniden yapılandırma projesini onaylatmak için hileli tutum ve davranışlarda bulunan borçludur.

Konkordatoda yetkili kimseleri hataya düşürmek suçu şikayete bağlı bir suçtur. Şikayet hakkı alacaklılar ve ilgili kişilere ait olup, şikayete bağlı olan bu suç için şikayet süresi İİK m.347 de belirtildiği üzere fiilin öğrenildiği tarihten itibaren üç ay, her halde fiilin işlendiği tarihten itibaren bir yıldır. Bu süreler geçtikten sonra şikayet hakkı düşmektedir. İlgili kişiler komiser, yetkili memur ve menfaatleri ihlal edilen alacaklılardır.

Konkordatoda yetkili kimseleri hataya düşürmek suçunda görevli ve yetkili mahkeme İİK m.346 ve İİK m.348 de belirtildiği üzere icra takibinin yapıldığı veya iflas yolu ile takipte borçlunun muamele merkezinin bulunduğu yerdeki İcra Ceza Mahkemesidir.

Konkordatoda yetkili kimseleri hataya düşürmek suçunu düzenleyen **İİK m.334'te yaptırım olarak suçu işleyen kimselerin altı aydan bir yıla kadar hapis cezası** ile cezalandırılacağı düzenlenmiştir.

6- Kiracının eşya kaçırma ve kiralananı işgal ettirme suçu

Kiracının eşya kaçırma ve kiralananı işgal ettirme suçu İİK m.335'te düzenlenmiştir.

Suçun maddi unsurlarını borçlunun üzerinde kiralayanın hapis hakkı bulunan ve 270 inci madde uyarınca icra dairesi tarafından defteri yapılmış olan eşyayı kaçırması veya gizlemesi veya herhangi bir şahsın tahliyesi emrolunan yeri kiralayana zarar vermek maksadıyla işgal ettirmesi oluşturur.

Suçun manevi unsurunu borçlu açısından, borçlunun üzerinde kiralayanın hapis hakkı bulunan ve 270 inci madde uyarınca defteri yapılmış eşyayı bilerek ve isteyerek kaçırması veya gizlemesi ile herhangi bir şahsın tahliyesi emrolunan yeri kiralayana zarar vermek maksadıyla işgal ettirmesi oluşturur.

Kiracının eşya kaçırma ve kiralananı işgal ettirme suçunda fail üzerinde kiralayana hapis hakkı tanınmış ve İİK 270 inci maddesi uyarınca defteri yapılmış olan eşyayı kaçırma veya gizleyen borçlu ile tahliyesi emrolunan yeri kiralayana zarar vermek maksadıyla işgal ettiren şahıstır.

Kiracının eşya kaçırma ve kiralananı işgal ettirme suçu şikayete bağlı bir suçtur. Bu suç için şikayet süresi İİK m.347 de belirtildiği üzere fiilin öğrenildiği tarihten itibaren üç ay, her halde fiilin işlendiği tarihten itibaren bir yıldır. Bu süreler geçtikten sonra şikayet hakkı düşmektedir.

Kiracının eşya kaçırma ve kiralananı işgal ettirme suçunda görevli ve yetkili mahkeme İİK madde 346, 348 ve 349 da belirtildiği üzere icra takibinin yapıldığı veya iflas yolu ile takipte borçlunun muamele merkezinin bulunduğu yerdeki İcra Ceza Mahkemesidir.

Kiracının eşya kaçırma ve kiralananı işgal ettirme suçunu düzenleyen İİK madde 335'te yaptırım olarak atıfta bulunulan **5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 289 uncu maddesinin birinci fıkrası gereğince üç aydan iki yıla kadar hapis ve üç bin güne kadar adli para cezası** ile cezalandırılacağı düzenlenmiştir.

7- Müflisin mallarını vermeyenler hakkındaki cezalar

Müflisin mallarını vermeme suçu İİK m.336'da düzenlenmiştir.

Madde 336: Müflisin mallarını ellerinde bulunduran veya müflise borçlu olan üçüncü şahıslar, iflasın açıldığına dair ilana muttali oldukları tarihten itibaren bir ay içinde makbul bir mazereti olmaksızın o malları iflas idaresi emrine vermezler veya borçlarını bildirmezlerse, doksan güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.

Suçun maddi unsurlarını maddede sayıldığı üzere müflise ait malları elinde bulunduran üçüncü şahıslar veya müflise borçlu olan üçüncü şahıslar olmalı ve bu üçüncü şahısların iflas ilanını öğrenmeleri ve iflasın açıldığına dair ilanını öğrenilmesinden sonra bir ay içinde makbul bir sebep olmaksızın o malları iflas idaresi emrine vermemeleri veya borçlarını bildirmemeleri oluşturur.³

Suçun manevi unsurunu üçüncü şahısların iflas ilanını öğrenmelerinden sonra müflise ait olan malları iflas idaresine bilerek ve isteyerek teslim etmemesi veya üçüncü şahısların borçlarını iflas idaresine bildirmemeleri oluşturur.

Suçun faili iflasın açıldığına dair ilanı öğrenmelerinden sonra bir ay içinde müflisin mallarını iflas idaresine vermeyen veya borcunu iflas idaresine bildirmeyen üçüncü şahıslardır.

Müflisin mallarını vermeme suçunda görevli ve yetkili mahkeme İİK m.346 ve İİK m.348 de belirtildiği üzere icra takibinin yapıldığı veya iflas yolu ile takipte borçlunun muamele merkezinin bulunduğu yerdeki İcra Ceza Mahkemesi'dir.

³ Suçun kamu menfaatini etkileyecek olması vasfına haiz olması nedeniyle, suçun şikayete tabi olmayacağı ve CBS tarafından resen soruşturma başlatılması gerektiği kanaatindeyiz.

Müflisin mallarını vermeme suçunu düzenleyen İİK m.336'da yaptırım olarak suç işleyen üçüncü şahısların **doksan güne kadar adli para cezası** ile cezalandırılacağı düzenlenmiştir.

8- Yükümlülüklerin yerine getirilmemesi

Yükümlülüklerin yerine getirilmemesi İİK m.337'de düzenlenmiştir.

Madde 337: Müddeti içinde beyanda bulunmak üzere mazereti olmaksızın icra dairesine gelmeyen veya yazılı beyanda bulunmayan borçlu, alacaklının şikayeti üzerine, on gün disiplin hapsi cezası ile cezalandırılır. Alacaklının alacağını karşılayacak malın haczedilmesi veya borcun ödenmesi halinde, bu ceza düşer. **(Bu fıkra Anayasa Mahkemesi'nin 28.02.2008 tarih-2006/71 E.-2008/69 sayılı kararıyla iptal edilmiştir.)**

162, 209 ve 216ncı maddeler hükümlerine muhalefet edenler hakkında da iflas idaresinin vereceği müzekkere üzerine, aynı ceza verilir. Bu maddelerde belirtilen yükümlülüklerin yerine getirilmesi halinde, verilen ceza düşer.

Yükümlülüklerin yerine getirilmemesi suçunun maddi unsurlarını müflisin İİK m.162,m.209 ve m.216 'da sayılan yükümlülükleri yerine getirmemesi oluşturur. Fıkra bahsedilen maddelerde yerine getirilmesi gereken yükümlülükler;

- İİK m.162: Borçlunun ve ailesinin idareleri için iflas müdürünün bıraktığı mallar müstesna olmak üzere borçlu, defteri yapılmış malları aynen veya istenildiği zamanki kıymetiyle vermeye mecburdur.
- İİK m.209: Müflis defter tutulurken bulunarak mallarını iflas dairesine göstermeye ve emrine hazır bulundurmaya mecburdur.

Müflise hazır bulundurmak mümkün olmazsa bu mecburiyet onunla bir arada yaşamış kimselerin reşit olanlarına düşer.

İflas dairesi bu mecburiyet kendilerine teveccüh eden kimselere kanunun hükmünü ihtar eder.

- İİK m.216: Kendisine ayrıca müsaade edilmeyen müflis tasfiyenin devamı müddetince iflas idaresinin emri altında bulunmakla mükelleftir ve icabında zabıta kuvvetleriyle getirilir. İflas idaresi müflise hususiyle emri altında tuttukça munasip miktarda muavenette bulunabilir.

Yükümlülüklerin yerine getirilmemesi suçunda görevli ve yetkili mahkeme İİK m.346 ve İİK m.348 de belirtildiği üzere icra takibinin yapıldığı veya iflas yolu ile takipte borçlunun muamele merkezinin bulunduğu yerdeki İcra Ceza Mahkemesi'dir.⁴

Yükümlülüklerin yerine getirilmemesi suçunu düzenleyen İİK m.337'nin ikinci fıkrasında yaptırım olarak iptal edilen birinci fıkraya atıfta bulunularak suç işleyenlerin **on gün disiplin hapsi** ile cezalandırılacağı düzenlenmiştir.

9- Ticareti terk edenlerin cezası

Ticari terk edenlerin cezası İİK m.337/a düzenlenmiştir.

Madde 337/a: 44 üncü maddeye göre mal beyanında bulunmayan veya beyanında mevcudunu eksik gösteren veya aktifinde yer almış malı veya yerine kaim olan değerini haciz veya iflas sırasında göstermeyen veya iflas sırasında göstermeyen veya beyanından sonra bu malları üzerinde tasarruf eden borçlu, bundan zarar gören alacaklının şikayeti üzerine, üç aydan bir yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

Birinci fıkradaki fiillerin işlenmesinden alacaklının zarar görmediğini ispat eden borçluya ceza verilmez.

⁴ Suçun kamu menfaatini etkileyecek olması vasfına haiz olması nedeniyle, suçun şikayete tabi olmayacağı ve CBS tarafından resen soruşturma başlatılması gerektiği kanaatindeyiz.

Borçlunun iflası halinde, birinci fıkradaki durum ayrıca taksiratlı iflas hali sayılır.

Ticareti terk etme suçunun maddi unsurunu, 44üncü maddede sayıldığı üzere ticareti terk eden tacirin 15 gün içinde keyfiyeti kayıtlı bulunduğu ticaret siciline bildirmemesi ve bütün aktif ve pasifi ile alacaklıların isim ve adreslerini gösteren mal beyanında bulunmaması, ilan masraflarını ödememesi ve m.337/a'da sayıldığı üzere mal beyanında mevcudunu eksik göstermesi, aktifinde yer almış malı veya yerine kaim olan değerini haciz veya iflas sırasında göstermemesi, beyanından sonra bu malları üzerinde tasarruf etmesi oluşturur.

Maddeden de anlaşılacağı üzere bu unsurlardan herhangi birinin işlenmesi halinde ticareti terk suç oluşur.

Suçun manevi unsurunu tacirin bilerek ve isteyerek alacaklıları zarara uğratma kastıyla ticareti terk etmesi oluşturur.

Maddenin ikinci fıkrasında belirtildiği üzere borçlunun, alacaklının zarar görmediğini ispat etmesi halinde borçluya caza verilmez.

Ticareti terk etme suçunun faili maddeden de anlaşılacağı üzere tacirdir. Fail gerçek kişi tacir olabileceği gibi tüzel kişi tacirlerin yetkilileri de olabilir.

Ticareti terk etme suçu şikayete bağlı bir suçtur. Şikayet hakkı suçtan zarar gören alacaklıya aittir. Bu suç için şikayet süresi İİK m.347 de belirtildiği üzere fiilin öğrenildiği tarihten itibaren üç ay, her halde fiilin işlendiği tarihten itibaren bir yıldır. Bu süreler geçtikten sonra şikayet hakkı düşmektedir.

Ticareti terk etme suçunda görevli ve yetkili mahkeme İİK m.346 ve İİK m.348 de belirtildiği üzere icra takibinin yapıldığı veya iflas yolu ile takipte borçlunun muamele merkezinin bulunduğu yerdeki İcra Ceza Mahkemesi'dir.

Ticareti terk etme suçunu düzenleyen **İİK madde 337/a'da yaptırım olarak suç işleyen kimselerin üç aydan bir yıla kadar hapis cezası** ile cezalandırılacağı düzenlenmiştir.

10- Gerçeğe aykırı beyanda bulunmak

Gerçeğe aykırı beyanda bulunma suçu İİK m.338'de düzenlenmiştir.

Madde 338: Bu kanuna göre istenen beyanı, hakikate aykırı surette yapan kimse, alacaklının şikayeti üzerine, üç aydan bir yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

Hakkında aciz vesikası alınmış borçlu, asgari ücretin üstünde bir geçim sürdürdüğü, aciz vesikası hamili alacaklının alacağına aciz vesikasına bağlanmasından en geç beş sene içinde müracaatı üzerine sabit olursa, asgari ücretin üstünde kalan gelirlerinden icra mahkemesinin dörtte birden az olmamak üzere tespit edeceği kısmını icra mahkemesi kararının kesinleşmesinden itibaren en geç bir ay içinde ve aciz vesikasındaki borcun ödenmesine kadar her ay icra dairesine yatırmaya mecburdur. Bu mükellefiyeti yerine getirmeyen borçlu hakkında bir yıla kadar tazyik hapsine karar verilir. Hapsin tatbikine başlandıktan sonra borçlu borcun tamamını veya o tarihe kadar icra veznesine yatırmak zorunda olduğu meblağı öderse tahliye edilir; ödemelerini tekrar keserse, hakkında tazyik hapsine yeniden karar verilir. Ancak, bir borçtan dolayı tazyik hapsinin süresi bir yılı geçemez.

Borçlunun nafaka borçluları dahil üçüncü şahıstan yardım görmesi, asgari ücretin üstünde eline geçen para ve menfaatlerin icra mahkemesi kararı ile belirlenecek kısmını, icra veznesine yatırmak mükellefiyetini ortadan kaldırmaz.

İkinci fıkradaki hükmün tatbikini birden fazla aciz vesikası hamili alacaklı talep etmiş ise, bunlar talep tarihi sırasıyla öncelik hakkını haizdir.

Gerçeğe aykırı beyanda bulunma suçunun maddi unsurlarını herhangi bir kimsenin İİK'ya göre istenen beyanı gerçeğe aykırı olarak yapması oluşturur. Borçlunun mal beyanında bulunma zorunluluğun olduğu hallerde gerçeğe aykırı beyanda bulunduğu durumlarda da bu suç oluşur. **Fakat borçlunun mal beyanında bulunma zorunluluğunun olduğu durumlarda bulunulan mal beyanının unsurlarının eksik olması yada beyanın süresinde verilmemesi bu suçu oluşturmayacaktır. Çünkü m.338'de bahsedilen durum mal beyanının hakikate aykırı**

olması yani borçlunun kendisine ait mal ve haklarını gizlemesi, başkasına ait mal ve alacakları kendisininmiş gibi göstermesidir.

Suçun manevi unsurunu ise herhangi bir kimsenin İİK gereğince beyanda bulunma zorunluluğunun olduğu durumlarda bilerek ve isteyerek gerçeğe aykırı beyanda bulunması oluşturur.

Gerçeğe aykırı beyanda bulunma suçunda fail gerçeğe aykırı mal beyanında bulunan borçlu veya İİK'ya göre kendisinden istenen beyanı gerçeğe aykırı surette yapan herhangi birisidir.

Gerçeğe aykırı beyanda bulunma suçu şikayete bağlı bir suçtur. Şikayet hakkı alacaklıya aittir. Bu suç için şikayet süresi İİK m.347 de belirtildiği üzere fiilin öğrenildiği tarihten itibaren üç ay, her halde fiilin işlendiği tarihten itibaren bir yıldır. Bu süreler geçtikten sonra şikayet hakkı düşmektedir.

Gerçeğe aykırı beyanda bulunma suçunda görevli ve yetkili mahkeme İİK m.346 ve İİK m.348 de belirtildiği üzere icra takibinin yapıldığı veya iflas yolu ile takipte borçlunun muamele merkezinin bulunduğu yerdeki İcra Ceza Mahkemesi'dir.

Gerçeğe aykırı beyanda bulunma suçunu düzenleyen madde 338'in birinci fıkrasında yaptırım olarak suçu işleyen kimselerin **üç aydan bir yıla kadar hapis cezası** ile cezalandırılacağı, ikinci fıkrada ise hakkında aciz vesikası alınmış borçlunun, asgari ücretin üstünde bir geçim sürdürdüğü, aciz vesikası hamili alacaklının alacağına aciz vesikasına bağlanmasından en geç beş sene içinde müracaatı üzerine sabit olursa, asgari ücretin üstünde kalan gelirlerinden icra mahkemesinin dörtte birden az olmamak üzere tespit edeceği kısmını icra mahkemesi kararının kesinleşmesinden itibaren en geç bir ay içinde ve aciz vesikasındaki borcun ödenmesine kadar her ay icra dairesine yatırmaya mükellefiyetini yerine getirmemesi halinde **bir yıla kadar tazyik hapsiyle** cezalandırılacağı düzenlenmiştir. İkinci fıkrada belirtilen tazyik hapsinin tatbikine başladıktan sonra borçlu borcun tamamını veya o tarihe kadar icra veznesine yatırmak zorunda olduğu meblağı öderse tahliye edilir; ödemelerini tekrar keserse, hakkında tazyik hapsine yeniden karar verilir. Ancak, bir borçtan dolayı tazyik hapsinin süresi bir yılı geçemez.

11- Beyandan sonra mal ve kazançta olan artışı bildirmemek

Beyandan sonra mal ve kazançta olan artışı bildirmeme suçu İİK m.339'da düzenlenmiştir.

Madde 339: Sonradan kazandığı malları veya kazancında ve gelirinde vaki tezayütleri bu Kanun mucibinde bildirmeye mecbur olan borçlu makbul bir mazereti olmaksızın yedi gün içinde icra dairesine taahhütlü mektupla veya şifahi surette bildirmese ve bu mal veya kazancı asıl veya bedel itibarıyla mevcut olduğu takdirde, on gün; mal veya kazancı asıl veya bedel itibarıyla makbul bir sebep olmaksızın elden çıkarmışsa, bir aya kadar disiplin hapsi ile cezalandırılır.

Bu cezalara alacaklının şikayeti üzerine karar verilir. Kişi, icra takibine konu olan borcu tamamen ödemediği takdirde, bu ceza düşer.

Beyandan sonra mal ve kazançta olan artışı bildirmeme suçunun unsurları borçlu aleyhinde geçerli bir icra takibinin olması ve borçlunun sonradan kazandığı malları veya kazancında ve gelirinde vaki tezayütleri makbul bir sebep olmaksızın yedi gün içinde icra dairesine taahhütlü mektupla veya şifahi surette bildirmemesi oluşturur.

Suçun manevi unsurunu beyanda bulunduktan sonra veya hiç beyanda bulunmamış olsa bile sonradan kazandığı malları veya kazancında ve gelirinde meydana gelen artışları makbul bir sebep olmaksızın bildirmemesi oluşturur.

Beyandan sonra mal ve kazançta olan artışı bildirmeme suçu şikayete bağlı bir suçtur. Şikayet hakkı icra takip dosyası alacaklısına aittir. Bu suç için şikayet süresi İİK m.347 de belirtildiği üzere fiilin öğrenildiği tarihten itibaren üç ay, her halde fiilin işlendiği tarihten itibaren bir yıldır. Bu süreler geçtikten sonra şikayet hakkı düşmektedir.

Beyandan sonra mal ve kazançta olan artışı bildirmeme suçunda görevli ve yetkili mahkeme İİK m.346 ve İİK m.348 de belirtildiği üzere icra takibinin yapıldığı veya iflas yolu ile takipte borçlunun muamele merkezinin bulunduğu yerdeki İcra Ceza Mahkemesi'dir.

Beyandan sonra mal ve kazançta olan artışı bildirmeme suçunu düzenleyen İİK m. 339'da yaptırım olarak borçlunun malvarlığında meydana gelen artışın elden çıkarılıp çıkarılmamasına göre ayrılmıştır. **Borçlunun malvarlığında meydana gelen artış asıl veya bedel itibarıyla mevcut olduğu takdirde on gün; malvarlığında meydana gelen artışı makbul bir sebep olmaksızın elinden çıkarmış olması halinde bir aya kadar disiplin cezası ile cezalandırılacağı** düzenlenmiştir.

12- Borçlunun ödeme şartını ihlal etmesi

Borçlunun ödeme şartını ihlal etmesi İİK m.340'ta düzenlenmiştir.

Madde 340: 111 inci madde mucibinde veya alacaklının muvafakati ile icra dairesinde kararlaştırılan borcu ödeme şartını, makbul bir sebep olmaksızın ihlal eden borçlunun, alacaklının şikayeti üzerine, üç aya kadar tazyik hapsine karar verilir. Hapsin tatbikine başlandıktan sonra borçlu borcun tamamını veya o tarihe kadar icra veznesine yatırmak zorunda olduğu meblağı öderse tahliye edilir; ödemelerini tekrar keserse, hakkında tazyik hapsine yeniden karar verilir. Ancak, bir borçtan dolayı tazyik hapsinin süresi üç ayı geçemez.

Borçlunun ödeme şartını ihlal etmesi suçunun maddi unsurlarını kesinleşmiş bir icra takibinin olması, borçlunun 111 inci madde mucibinde veya alacaklının muvafakati ile icra dairesinde kararlaştırılan ödeme şartını ihlal etmesi oluşturur. Ödeme taahhüdü maddeden anlaşılacağı üzere iki şekilde yapılabilir. 111 inci maddede belirtildiği üzere yasal taksit haklarının kullanılması şeklinde yapılabileceği gibi, borçlunun taksitle ödeme teklifinin alacaklı veya vekili tarafından kabul edilmesiyle de ödeme taahhüdü yapılabilir. İkinci durumda ödeme taahhüdü teklifi borçlu vekili tarafından yapılmışsa taahhüdün ihlal edilmesi halinde borçluya ceza vermek mümkün değildir. Çünkü vekilin taahhüdünden borçluyu sorumlu tutmak mümkün değildir.

Suçun manevi unsurunu borçlunun ödeme taahhüdünde bulunduğu borcunu makbul bir sebep olmaksızın taahhüt ettiği tarihte ödememesi oluşturur.

Suçun faili ödeme taahhüdünde bulunan ve taahhüt ettiği tarihte borcunu ödemeyen borçludur.

Taahhüdü ihlal suçu şikayete bağlı bir suçtur. Şikayet hakkı icra takip dosyası alacaklısına aittir. Bu suç için şikayet süresi İİK m.347 de belirtildiği üzere fiilin öğrenildiği tarihten itibaren üç ay, her halde fiilin işlendiği tarihten itibaren bir yıldır. Bu süreler geçtikten sonra şikayet hakkı düşmektedir.

Taahhüdü ihlal suçunda görevli ve yetkili mahkeme İİK m.346 ve İİK m.348 de belirtildiği üzere icra takibinin yapıldığı veya iflas yolu ile takipte borçlunun muamele merkezinin bulunduğu yerdeki İcra Ceza Mahkemesi'dir.

Taahhüdü ihlal suçunu düzenleyen İİK m. 340'ta yaptırım olarak ödeme şartını ihlal eden borçlunun **üç aya kadar tazyik hapsi** ile cezalandırılacağı düzenlenmiştir. Tazyik hapsinin tatbikine başlandıktan sonra borçlu borcun tamamını veya o tarihe kadar icra veznesine yatırmak zorunda olduğu meblağı öderse tahliye edilir; ödemelerini tekrar keserse, hakkında tazyik hapsine yeniden karar verilir. Ancak, bir borçtan dolayı tazyik hapsinin süresi üç ayı geçemez.

13- Çocuk teslimi emrine muhalefet

Çocuk teslimi emrine muhalefet suçu İİK m. 341'de düzenlenmiştir.

Madde 341: Çocuk teslimi hakkındaki ilamın veya ara kararının gereğini yerine getirmeyen veya yerine getirilmesini engelleyen kişinin, lehine hüküm verilmiş kimsenin şikayeti üzerine, altı aya kadar tazyik hapsine karar verilir. Hapsin tatbikine başlandıktan sonra ilamın veya ara kararının gereği yerine getirilirse, kişi tahliye edilir.

Çocuk teslimi emrine muhalefet suçunun maddi unsurlarını çocuk teslimi konusunda ilam veya ara kararın olması, bu ilam veya arar karar gereğinin yerine getirilmemesi veya yerine getirilmesinin engellenmesi oluşturur.

Manevi unsuru ise sanığın çocuk teslimi konusundaki ilam veya ara karar gereğini bilerek ve isteyerek yerine getirmemesi veya yerine getirilmesinin engellenmesi oluşturur.

Suçun faili ilamın veya ara kararının gereğini yerine getirmeyen anne veya baba, yada ilam veya ara kararın gereğinin yerine getirilmesine engel olan kişidir.

Çocuk teslimi emrine muhalefet suçu şikayete bağlı bir suçtur. Şikayet hakkı lehine hüküm verilen anne veya babaya aittir. Bu suç için şikayet süresi İİK m.347 de belirtildiği üzere fiilin öğrenildiği tarihten itibaren üç ay, her halde fiilin işlendiği tarihten itibaren bir yıldır. Bu süreler geçtikten sonra şikayet hakkı düşmektedir.

Çocuk teslimi emrine muhalefet suçunda görevli ve yetkili mahkeme İİK m.346 ve İİK m.348 de belirtildiği üzere icra takibinin yapıldığı veya iflas yolu ile takipte borçlunun muamele merkezinin bulunduğu yerdeki İcra Ceza Mahkemesi'dir.

Çocuk teslimi emrine muhalefet suçunu düzenleyen İİK m. 341'de yaptırım olarak çocuk teslimi emrine muhalefet eden kişinin **altı aya kadar tazyik hapsi** ile cezalandırılacağı düzenlenmiştir. Tazyik hapsinin tatbikine başlandıktan sonra ilamın veya ara kararın gereğinin yerine getirilmesi halinde kişi tahliye edilir.

14- İcra dairesince teslim edilen taşınmaz veya gemiye tekrar girmek

İcra dairesince teslim edilen taşınmaz veya gemiye tekrar girmek suçu İİK m.342'de düzenlenmiştir.

Madde 342: İcra dairesi marifetiyle alacaklıya veya alıcıya teslim edilen bir taşınmaza veya gemiye haklı bir sebep olmaksızın tekrar giren borçlu, 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 290'ncü maddesi mucibince umumi hükümler dairesinde cezalandırılır.

Suçun maddi unsurunu alacaklıya teslim edilen taşınmaza veya gemiye borçlunun haklı bir neden olmaksızın tekrar girmesi oluşturur.

Suçun manevi unsurunu alacaklıya teslim edilen taşınmaza veya gemiye borçlunun haklı bir neden olmaksızın bilerek veya isteyerek tekrar girmesi oluşturur.

Suçun faili alacaklıya teslim edilen taşınmaza veya gemiye tekrar giren borçludur.

İİK m.342'de 5237 sayılı TCK'ya atıfta bulunulmakla birlikte suç şikayete tabi olmayıp Cumhuriyet Başsavcılığınca yapılacak soruşturma sonunda kamu davası açılacaktır.

Suç şikayete tabi olmamakla birlikte kendisine taşınmaz teslim edilen alacaklılar CBS'ye şikayet veya ihbarda bulunabileceklerdir.

İcra dairesince teslim edilen taşınmaz veya gemiye tekrar girmek suçunda görevli ve yetkili mahkeme İİK m.346 ve İİK m.348 de belirtildiği üzere icra takibinin yapıldığı veya iflas yolu ile takipte borçlunun muamele merkezinin bulunduğu yerdeki İcra Ceza Mahkemesi'dir.

İcra dairesince teslim edilen taşınmaz veya gemiye tekrar girmek suçunu düzenleyen İİK madde 342'de yaptırım olarak suçu işleyen kimselerin atıfta bulunulan **5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 290 inci maddesinin birinci fıkrası gereğince üç aydan bir yıla kadar hapis cezası** ile cezalandırılacağı düzenlenmiştir.

15- 30 ve 31 inci maddeler hükmüne muhalefet etmek

30 ve 31 inci maddeler hükmüne muhalefet etme suçu İİK m.343'te düzenlenmiştir.

Madde 343: Yalnız kendisi tarafından yapılacak olan bir işin yapılması veya bir işin yapılmaması yahut bir irtifak hakkının tesisi veya kaldırılması hakkındaki ilam hükümlerine makbul mazerete müstenit olmayarak muhalefet eden borçluların, lehine hüküm verilmiş kimsenin şikayeti üzerine, üç aya kadar tazyik hapsine karar verilir. Hapsin tatbikine başlandıktan sonra ilamın gereği yerine getirilirse, borçlu tahliye edilir.

30 ve 31 inci maddeler hükmüne muhalefet etme suçunun maddi unsurlarını borçlunun yalnız kendisi tarafından yapılacak olan bir işin yapılmaması veya yapılamaması, bir irtifak hakkının tesisi veya kaldırılmasıyla ilgili ilam hükmünü yerine getirmemesi oluşturur.

Suçun manevi unsurunu ise borçlunun yalnız kendisi tarafından yapılacak olan bir işin yapılmaması veya yapılamaması, bir irtifak hakkının tesisi veya kaldırılmasıyla ilgili ilam hükmünü makbul bir sebep olmaksızın bilerek ve isteyerek yerine getirmemesi oluşturur.

Suçun faili yalnız kendisi tarafından yapılacak olan bir işin yapılmaması veya yapılamaması, bir irtifak hakkının tesisi veya kaldırılmasıyla ilgili ilam hükmünü makbul bir sebep olmaksızın yerine getirmeyen borçludur.

30 ve 31 inci maddeler hükmüne muhalefet suçu şikayete bağlı bir suçtur. Şikayet hakkı lehine hüküm verilen alacaklıya aittir. Bu suç için şikayet süresi İİK m.347 de belirtildiği üzere fiilin öğrenildiği tarihten itibaren üç ay, her halde fiilin işlendiği tarihten itibaren bir yıldır. Bu süreler geçtikten sonra şikayet hakkı düşmektedir.

30 ve 31 inci maddeler hükmüne muhalefet suçunda görevli ve yetkili mahkeme İİK m.346 ve İİK m.348 de belirtildiği üzere icra takibinin yapıldığı veya iflas yolu ile takipte borçlunun muamele merkezinin bulunduğu yerdeki İcra Ceza Mahkemesi'dir.

30 ve 31 inci maddeler hükmüne muhalefet suçunu düzenleyen 343 üncü maddede yaptırım olarak suçu işleyen kimselerin **üç aya kadar tazyik hapsi** ile cezalandırılacağı düzenlenmiştir. Hapsin tatbikine başlandıktan sonra ilamın gereği yerine getirilirse, borçlu tahliye edilir.

16- Nafakaya ilişkin kararlara uymayanların cezası

Nafakaya ilişkin kararlara uymama suçu İİK m.344'te düzenlenmiştir.

Madde 344: Nafakaya ilişkin kararların gereğini yerine getirmeyen borçlunun, alacaklının şikayeti üzerine, üç aya kadar tazyik hapsine karar verilir. Hapsin tatbikine başlandıktan sonra kararın gereği yerine getirilirse, borçlu tahliye edilir.

Borçlunun, nafakanın kaldırılması veya azaltılması talebiyle dava açmış olması halinde, ileri sürdüğü sebepler göz önünde bulundurularak, tazyik hapsinin uygulanması bu davanın sonuna bırakılabilir.

Nafakaya ilişkin kararlara uymama suçunun maddi unsurları nafakaya ilişkin bir karar olması, nafaka borcunun icraya konmuş olması ve ödeme emrinin tebliğinden önce en az bir aylık nafakanın ödenmemiş olması oluşturur.

Nafakaya ilişkin kararlara uymama suçunun manevi unsurunu ödeme emrine rağmen nafaka borcunun bilerek ve isteyerek ödenmemesi oluşturur.

Suçun faili nafakaya ilişkin kararları yerine getirmeyen borçludur.

Nafakaya ilişkin kararlara uymama suçu şikayete bağlı bir suçtur. Şikayet hakkı lehine nafakaya hükmedilen alacaklıya aittir. Bu suç için şikayet süresi İİK m.347 de belirtildiği üzere fiilin öğrenildiği tarihten itibaren üç ay, her halde fiilin işlendiği tarihten itibaren bir yıldır. Bu süreler geçtikten sonra şikayet hakkı düşmektedir.

Nafakaya ilişkin kararlara uymama suçunda görevli ve yetkili mahkeme İİK m.346 ve İİK m.348 de belirtildiği üzere icra takibinin yapıldığı veya iflas yolu ile takipte borçlunun muamele merkezinin bulunduğu yerdeki İcra Ceza Mahkemesi'dir.

Nafakaya ilişkin kararlara uymama suçunu düzenleyen 344 üncü maddede yaptırım olarak nafakaya ilişkin kararları yerine getirmeyen kimselerin **üç aya kadar tazyik hapsi ile cezalandırılacağı** düzenlenmiştir. Hapsin tatbikine başlandıktan sonra kararın gereği yerine getirilirse, borçlu tahliye edilir.

17- Sermaye şirketinin iflasını istememek

Sermaye şirketinin iflasını istememek suçu İİK m.345/a'da düzenlenmiştir.

Madde 345/a: İdare ve temsil ile görevlendirilmiş kimseler veya tasfiye memurları, 179uncu maddeye göre şirketin mevcudunun borçlarını karşılamadığını bildirerek şirketin iflasını istemezlerse, alacaklılardan birinin şikayeti üzerine, on günden üç aya kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

Sermaye şirketinin iflasını istememek suçunun şirketin mevcudunun borçlarını karşılamaması, idare ve temsil ile görevlendirilmiş kimseler veya tasfiye memurlarının şirketin iflasını istememeleri oluşturur.

Suçun manevi unsurunu idare ve temsil ile görevlendirilmiş kimseler veya tasfiye memurlarının şirketinin borca batık olduğunu bilmelerine rağmen bilerek ve isteyerek iflas talep etmemeleri oluşturur.

Suçun faili şirketi idare ve temsil ile görevlendirilmiş kimseler veya tasfiye memurlarıdır.

Sermaye şirketinin iflasını istememek suçu şikayete bağlı bir suçtur. Şikayet hakkı icra takibi kesinleşmiş alacaklıya aittir. Bu suç için şikayet süresi İİK m.347 de belirtildiği üzere fiilin öğrenildiği tarihten itibaren üç ay, her halde fiilin işlendiği tarihten itibaren bir yıldır. Bu süreler geçtikten sonra şikayet hakkı düşmektedir.

Sermaye şirketinin iflasını istememek suçunda görevli ve yetkili mahkeme İİK m.346 ve İİK m.348 de belirtildiği üzere icra takibinin yapıldığı veya iflas yolu ile takipte borçlunun muamele merkezinin bulunduğu yerdeki İcra Ceza Mahkemesi'dir.

Sermaye şirketinin iflasını istememek suçunu düzenleyen İİK m.345/a'da yaptırım olarak suçu işleyen kimselerin **on günden üç aya kadar hapis cezası** ile cezalandırılacağı düzenlenmiştir.

18- Artırmadan çekilme

Artırmadan çekilme suçu İİK m.345/b'de düzenlenmiştir.

Madde 345/b: Bu Kanuna göre yapılan ihalelerde kendisine veya başkasına vaat olunan veya sağlanan yarar karşılığında artırmadan çekilen veya artırmaya katılmayan kimseye bir yıla kadar hapis cezası ve bin güne kadar adli para cezası verilir.

Araçlara da aynı ceza verilir.

Artırmadan çekilme suçunun maddi unsurlarını sanığın ihale sırasında, kendisine veya başkasına vaat olunan veya sağlanan menfaat karşılığında ihaleden çekilmesi oluşturur.

Suçun manevi unsurunu ise suçu işleyen kimsenin bu suçu bilerek ve isteyerek işlemesi oluşturur.

Suçun faili kendisi veya başkasına vaat olunan veya sağlanan menfaat karşılığında artırmadan çekilen veya artırmaya katılmayan kişilerdir.

Suç şikayete tabi olmamakla birlikte bu işlemlerden zarar gören alacaklılar CBS'ye ihbarda bulunabileceklerdir.

Artırmadan çekilme suçunda görevli ve yetkili mahkeme İİK m.346 ve İİK m.348 de belirtildiği üzere icra takibinin yapıldığı veya iflas yolu ile takipte borçlunun muamele merkezinin bulunduğu yerdeki İcra Ceza Mahkemesi'dir.

Artırmadan çekilme suçunu düzenleyen İİK m.345/b'de yaptırım olarak suçu işleyen kimselerin **bir yıla kadar hapis cezası ve bin güne kadar adli para cezası** ile cezalandırılacağı düzenlenmiştir.

ÖZDOĞAN HUKUK BÜROSU 2016'

Derleyen : Stj.Av.Ali AKTAŞ
Editör : Av.A.Göktürk ÖZDOĞAN